

Užívateľom na úrovni obcí, miest a samospráv čiastočne rozviaže ruky a zvýši ich akcieschopnosť. Vykonateľnosť sa zvýši na úkor transparentnosti. Preto od júna bude dolný limit 15-tisíc eur, nie 5-tisíc ako doteraz a na stavebné práce až 150-tisíc. To nemusí byť všetko, premiér chce zvýšiť limit ešte viac.

Je jasné, že obce a mestá tento krok velebia. Zvýšenie limitov samosprávam rozviaže ruky pri zachovaní transparentnosti cez povinnosť informovať verejnosť o výsledkoch verejného obstarávania. Dokonca ich vyjadrenia hovoria aj o akejsi podpore lokálnej zamestnanosti. Uľahčiť richtárom život dáva zmysel, len v kontexte našej krajiny to má háčik. Sme národom so zbojníckou tradíciou. A nehovorím len o historickej postave Jánošíka, ktorého s Poliakmi zdieľame ako národného hrdinu. Novodobá história Slovenska mi dá za pravdu, že všetky veľké majetkové zmeny u nás po páde socializmu prebehli kontroverzným spôsobom po zbojníckych chodníkoch. Výsledkom bol zisk malej skupiny vyvolených na úkor väčšiny. Keďže morálny aspekt verejného obstarávania je u nás neslávného mena, je nesmierne dôležité, aby vládli pravidlá. Bez nich sa pochybných biznisov udeje určite viac. Aj keď sa veľké prerozdelenie majetku už nechystá, stále verejné blaho treba financovať pribežne. Vo verejnom sektore u nás pracuje viac ako štvrtina všetkých zamestnaných ľudí a každý tretí richtár je z politickej strany vládnej koalície. Preto je podozrenie z pokušenia veľké.

Proti centrálnej moci nemal šancu ani na lokálnom kamarátšafte odkojený Pacho. Bez limitov zavelí „Na kone!“ a rozbehne sa.

KRESBA: LUBOMÍR KOTRHA

DNES PÍŠE

V hlavnej úlohe verejné obstarávanie

Imrich Béreš

predseda Predstavenstva Prvej stavebnej sporiteľne

O päť raz nočná mora zvaná verejné obstarávanie. Nielen že v ňom má Slovensko poriadne rezervy, ale byrokracia okolo neho už vstupuje aj do oblastí, kam by nemusela. A pritom by stačilo, keby sme pri tvorbe našej legislatívy neboli pápežskejší ako pápež, respektíve keby zákony naozaj slúžili

tým, ktorým majú – občanom. Verejné obstarávanie zasahuje aj do výstavby nájomných bytov. Bohužiaľ, ako je u nás zvykom, neadekvátne.

Slovenská legislatíva zaviedla pre stavby príliš nízke limity. Od prvého júna sa síce limity zvýšili, ale stále to nekorresponduje s tým, čo chceme výstavbou nájomných bytov dosiahnuť. Platí totiž, že verejné obstarávanie nemusíte použiť iba pri stavbách do 15-tisíc eur. A v tomto sme hlboko podliezli latku európskej smernice, ktorá to vyžaduje až od 5,225 milióna eur. Uznáte sami, že to je poriadny rozdiel.

Keď to privediem do extrému, verejné obstarávanie je potrebné

“**Limit na verejné obstarávanie pri výstavbe nájomných bytových domov treba zvýšiť na 1,5 milióna eur.**

už pri výstavbe jedného parkovacieho miesta. Pýtam sa, takto chceme podporovať výstavbu nájomných bytov? Takto chceme prinútiť mladých ľudí cestovať za prácou?

A ešte pár slov na vysvetlenie. Štát momentálne podporuje iba obecné sociálne bývanie. Lenže, objem zdrojov je limitovaný a záujem miest a obcí je ako na hojdačke. Keď peniaze sú, záujem je, keď sa minú, záujem ochabuje. Summa summarum, ročne sa dokončí približne 2-tisíc nájomných bytov, ktoré postavia z verejných zdrojov práve samosprávy. No a brzdou je zmienené verejné obstarávanie. Preto sa hľadajú cesty a cestičky, ako prísť do cieľa. Aj keď kľukato. Začala sa uplatňovať metóda kúpy už hotového domu od developera. Pri nej sa zákon o verejnom obstarávaní neuplatňuje. Ale ako všetko, má to svoje ale... Obec si totiž musí na realizáciu

stavby developerom zobrať úver, aby byty mohla kúpiť. No a developer chce mať vopred podpísanú zmluvu s obcou, že novopostavený bytový dom bude v jej vlastníctve. Preto aj tento systém často narazí a nepohne sa ďalej.

Kde vidím východisko? Konečne začať premýšľať o zvýšení limitu na verejné obstarávanie pri výstavbe nájomných bytových domov. Nie 15-tisíc, ale minimálne 1,5 milióna eur. Potom obce, mestá, ani developeri nebudú musieť hľadať ťfnisté cesty, ako zákon obísť. Výstavba sa začne realizovať tak, ako sa má a možno si o pár rokov budeme môcť povedať: Slovensko už nie je v počte nájomných bytov na chvoste.

Pondelok

Imrich Béreš

predseda Predstavenstva Prvej stavebnej sporiteľne

Utorok

Miroslav Beblavý

poslanec NR SR

Streda

Daniel Kollár

generálny riaditeľ a predseda Predstavenstva CSOB

Štvrtok

Štefan Kassay

predseda Dozornej rady I.D.C. Holding

Piatok

Ján Oravec

prezident Združenia podnikateľov Slovenska